

KickCOVID19
Kikosi cha
Jamii

Hadith na Ukweli Kuhusu Chanjo Ya Korona

1. Hadithi: Siwezi kuamini chanjo za COVID-19 kwa sababu zilikimbizwa.

Ukweli: Wakati chanjo za kwanza za COVID-19 zinajumuisha teknolojia mpya, na zilitengenezwa kwa wakati wa rekodi, sio kwa sababu kulikuwa na njia za mkato katika mchakato huo.

Teknolojia mpya katikati ya chanjo ya Pfizer na Moderna ya COVID-19 inaitwa messenger RNA, au mRNA. Wakati hii ni mara ya kwanza kutumika sana katika chanjo kwa umma, watafiti wamekuwa wakifanya kazi juu ya mkakati huu wa chanjo kwa zaidi ya miongo mitatu. Kampuni hizo zinaweka chanjo zao kupitia majoribio magumu ya kliniki yanayojumuisha makumi ya maelfu ya wajitolea. Nchini Merika, Utawala wa Chakula na Dawa unawahitaji kufuata wajitolea hadi miaka miwili baada ya kupokea chanjo ili kuhakikisha kuwa wako salama na bora. Kwa sababu ya jinsi COVID-19 ilivyoenea, ilichukua miezi michache tu kwa majoribio ya kliniki kukusanya data ya kutosha kufanya tathmini ya awali. FDA, pamoja na jopo huru la wataalam wa chanjo, walichunguza kwa undani data kutoka kwa majoribio hayo na waliona chanjo za Pfizer na Moderna salama na bora kwa matumizi ya dharura. Paneli zinazofanana za kujitegemea katika nchi zingine kadhaa zinakubaliana. (*Chanzo: Muhimu wa Afya ya Kliniki ya Cleveland*)

2. Hadithi: Chanjo za COVID-19 zitanipa Coronavirus.

Ukweli: Hakuna chanjo au chanjo zilizoidhinishwa na kupendekezwa za COVID-19 au chanjo inayoendelea huko Amerika iliyo na virusi vya moja kwa moja vinavyosababisha COVID-19. Hii inamaanisha kuwa chanjo ya COVID-19 haiwezi kukufanya uwe mgonjwa na virusi.

Kuna aina anuwai ya chanjo katika ukuzaji. Zote zinafundisha mifumo yetu ya kinga jinsi ya kutambua na kupambana na virusi vinavyosababisha COVID-19. Wakati mwingine mchakato huu unaweza kusababisha dalili, kama vile homa. Dalili hizi ni za kawaida na ni ishara kwamba mwili unajenga kinga dhidi ya virusi vinavyosababisha COVID-19.

Inachukua wiki chache kwa mwili kujenga kinga (kinga dhidi ya virusi vinavyosababisha COVID-19) baada ya chanjo. Hiyo inamaanisha inawezekana mtu anaweza kuambukizwa na virusi vinavyosababisha COVID-19 kabla tu au tu baada ya chanjo na bado anaugua. Hii ni kwa sababu chanjo haijapata wakati wa kutosha kutoa kinga. (*Chanzo: CDC*)

3. Hadithi: Hatujui ni nini zilizo kwenye chanjo za COVID-19.

Ukweli: Wakati wazalishaji wa chanjo wamechapisha orodha kamili ya viungo vya chanjo zao, hakuna chanjo inayopatikana sasa inayo mayai, vihifadhi, au mpira. Na licha ya nadharia za kula njama, chanjo hazina vidonge vidogo au aina yoyote ya kifaa cha ufuatiliaji.

Ili kujifunza zaidi juu ya viungo vya chanjo zilizoidhinishwa za COVID-19, fuata viungo hapa chini:

- [Johnson & Johnson Janssen Vaccine](#)
- [Moderna Vaccine](#)
- [Pfizer BioNTech Vaccine](#)

(Chanzo: CDC, FDA)

4. **Hadithi: Chanjo za COVID-19 zitabadilisha DNA yangu.**

Ukweli: Chanjo za COVID-19 hazibadiliki au kuingiliana na DNA yako kwa njia yoyote.

Hivi sasa kuna aina mbili za chanjo za COVID-19 ambazo zimeidhinishwa kutumika nchini Amerika: chanjo za messenger RNA (mRNA) na chanjo za vector za virusi.

Chanjo ya Pfizer-BioNTech na Moderna ni chanjo za mRNA, ambazo hufundisha seli zetu jinsi ya kutengeneza protini ambayo husababisha athari ya kinga. mRNA kutoka kwa chanjo ya COVID-19 haiingii kamwe kwenye kiini cha seli, ambayo ndio DNA yetu huhifadhiwa. Hii inamaanisha mRNA haiwezi kuathiri au kuingiliana na DNA yetu kwa njia yoyote. Badala yake, chanjo za COVID-19 mRNA hufanya kazi na kinga za asili za mwili kukuza kinga ya magonjwa.

Chanjo ya Johnson & Johnson ya Janssen COVID-19 ni chanjo ya vector ya virusi. Chanjo za virusi vya virusi hutumia toleo lililobadilishwa la virusi tofauti, visivyo na madhara (vector) kutoa maagizo muhimu kwa seli zetu ili kuanza kujenga ulinzi. Maagizo hutolewa kwa njia ya vifaa vya maumbile. Nyenzo hii haiingiliani na DNA ya mtu. Maagizo haya huiambia seli itoe kipande cha virusi kisicho na hatia kinachosababisha COVID-19. Hii ni protini ya spike na inapatikana tu juu ya uso wa virusi ambayo husababisha COVID-19. Hii inasababisha mfumo wetu wa kinga kutambua virusi vinavyosababisha COVID-19 na kuanza kutoa kingamwili na kuamsha seli zingine za kinga kupigana na kile inachofikiria ni maambukizo.

Mwisho wa mchakato, miili yetu imejifunza jinsi ya kulinda dhidi ya maambukizo ya baadaye kutoka kwa COVID-19. Jibu hilo la kinga ya mwili na kingamwili ambazo miili yetu hufanya zinatukinga kutokana na kuambukizwa ikiwa virusi halisi vitaingia kwenye miili yetu. (Chanzo: CDC)

5. **Hadithi: Wale ambao tayari walikuwa na Coronavirus hawatafaidika na chanjo.**

Ukweli: Unapaswa kupewa chanjo bila kujali ikiwa tayari ulikuwa na COVID-19. Hiyo ni kwa sababu wataalam hawajui ni muda gani unalindwa kutokana na kuugua tena baada ya kupona kutoka COVID-19. Hata ikiwa tayari umepona kutoka kwa COVID-19, inawezekana-ingawa ni nadra-kwamba unaweza kuambukizwa na virusi vinavyosababisha COVID-19 tena.

Ikiwa ultibiwa kwa COVID-19 na kingamwili za monoclonal au plasma ya kupona, unapaswa kusubiri siku 90 kabla ya kupata chanjo ya COVID-19. Ongea na daktari wako ikiwa haujui ni matibabu gani uliyopokea au ikiwa una maswali zaidi juu ya kupata chanjo ya COVID-19.

Wataalam bado wanajifunza zaidi juu ya muda gani chanjo hulinda dhidi ya COVID-19 katika hali halisi ya ulimwengu; CDC imeapa kuwalishwa umma kadiri ushahidi mpya utakavyopatikana. (Chanzo: CDC)

6. **Hadithi: Mara tu nitakapopokea chanjo ya coronavirus, mimi ni kinga kwa maisha.**

Ukweli: Uchunguzi unaendelea kubaini kinga ya muda mrefu kutoka kwa chanjo ya coronavirus itadumu. Lakini kuna uwezekano utahitaji kupata risasi mara kwa mara, labda mara moja kila miaka mitatu au kila mwaka kama mafua. Hii itawawezesha wanasayansi kurekebisha fomula, ikiwa ni lazima, wakati shida mpya, au anuwi ya coronavirus inapoibuka. (Chanzo: AARP)

7. Hadithi: Mara tu nitakapopata chanjo ya COVID-19, sitalazimika kuva kinyago au kuwa na wasiwasi juu ya umbali wa kijamii.

Ukweli: Hata ikiwa unapata chanjo, ni muhimu kuendelea kuva kinyago karibu na wengine, kunawa mikono yako, na kufanya mazoezi ya utembezi wa mwili, kwani chanjo huchukua muda kufikia kinga bora zaidi.

Inachukua kama wiki mbili baada ya chanjo yako ya mwisho kwa mwili wako kujenga kinga kamili kwa coronavirus. Lakini hata baada ya wiki hizo mbili, CDC inasema unapaswa kuendelea kuva kinyago na kufanya mazoezi ya kijamii katika hali nydingi.

Hiyo ni kwa sababu watafiti hawajui kama chanjo inaweza kuzuia maambukizi ya virusi. Hiyo inamaanisha kuwa inawezekana kuwa unaweza kubeba virusi mara tu unapokuwa umepatiwa chanjo na kuipeleka kwa wengine kimya, hata ikiwa huna dalili. (*Chanzo: CDC*)

8. Hadithi: Sasa kwa kuwa tuna chanjo, janga hili litakwisha hivi karibuni.

Ukweli: Hadi wakati huo asilimia 70 ya idadi ya watu wamepewa chanjo au kuambukizwa, lazima tuendelee kufanya sehemu yetu kusaidia kupunguza kasi ya kuenea kwa COVID-19 kwa kuva kinyago, kunawa mikono na umbali wa mwili. (*Chanzo: Muhimu ya Afya ya Kliniki ya Cleveland*)

9. Hadithi: Sio salama kwangu kupata chanjo ya COVID-19 ikiwa ningependa kupata mtoto siku moja.

Ukweli: Ikiwa unajaribu kuwa mjamzito sasa au unataka kupata mjamzito siku za usoni, unaweza kupata chanjo ya COVID-19.

Kwa sasa hakuna ushahidi kwamba chanjo ya COVID-19 husababisha shida yoyote na ujauzito, pamoja na ukuzaji wa kondo la nyuma. Kwa kuongezea, hakuna ushahidi kwamba shida za kuzaa ni athari ya chanjo yoyote, pamoja na chanjo za COVID-19.

Kama chanjo zote, wanasyansi wanasoma chanjo za COVID-19 kwa uangalifu kwa athari mbaya sasa na wataendelea kufanya hivyo kwa miaka mingi. (*Chanzo: CDC*)

10. Hadithi: Wale walio na hali ya kimsingi ya matibabu hawapaswi kupokea chanjo ya COVID-19.

Ukweli: Watu walio na hali ya kimsingi ya matibabu wanaweza kupokea chanjo ya COVID-19 ikiwa hawajapata athari ya haraka au kali ya mzio kwa chanjo ya COVID-19 au kwa viungo vyovyote vya chanjo. Walakini, kabla ya kuchukua chanjo, wanapaswa kuititia maoni muhimu kwa watu walio na hali ya kimatibabu. Chanjo ni jambo muhimu kwa watu wazima wa umri wowote na halifulani za kimatibabu kwa sababu wana hatari kubwa ya ugonjwa mbaya kutoka kwa COVID-19. (*Chanzo: CDC*)